

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

13.05.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[Bloomberg TV Bulgaria](#)

✓ Под 1% от компаниите са се възползвали от мярката 60/40

Тежестта на кризата трябва да се носи и от бюджетния сектор. Там трябва да се замразят доходите, изключвайки, разбира се, тези на първа линия в борбата с пандемията. Това мнение изрази Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България, в предаването "Бизнес старт" с водещ Христо Николов.

Свидетели сме на ръст на безработицата в България. Имаме над 176 хил. прекратени трудови договора само за един месец, в периода 13 март-13 април. Налице е и спад на заплатите в реалния сектор", обясни още гостът.

"Подготвя се нова мярка за средните предприятия за 170 млн. лв.", добави той. Той изрази безпокойството, че е възможно малките предприятия да останат извън обсега на новите антикризисни мерки.

"Планира се изплащането на 3 минимални работни заплати за хората с доходи под 1000 лв.", отбеляза Велев.

"Синдикатите приеха като предложение да има условията за достъп до подкрепа по различните мерки отсъствие на задължения към държавата и общините преди 1 януари 2020 г.", подчерта Велев.

Народното събрание гласува на второ четене промените в Закона за здравето

По тази тема Васил Велев отбеляза, че основният текст, който е смущавал Асоциацията на индустриалния капитал у нас, се е променил - министърът да обявява извънредна епидемична обстановка. "Подкрепихме другите мерки, относими към бизнеса, с уговорката мярката "60 на 40" да стане "60 на 0". В рамките на Националния съвет за тристранно сътрудничество сближихме позиции на тази тема. Мярката трябва да се реструктурира", поясни той.

Целия разговор вижте във [видеото](#).

[Investor.bg](#)

✓ Васил Велев: Тежестта на кризата трябва да се носи и от бюджетния сектор

Мярката "60 на 40" трябва да се реструктурира, посочва председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България

Тежестта на кризата трябва да се носи и от бюджетния сектор. Там трябва да се замразят доходите, изключвайки, разбира се, тези на първа линия в борбата с пандемията. Това мнение изрази в ефира на Bloomberg TV Bulgaria Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

"Свидетели сме на ръст на безработицата в България. Имаме над 176 хиляди прекратени трудови договора само за един месец, в периода 13 март - 13 април. Налице е и спад на заплатите в реалния сектор", обясни още той.

"Подготвя се нова мярка за средните предприятия за 170 млн. лева", добави той.

Васил Велев изрази безпокойството, че е възможно малките предприятия да останат извън обсега на новите антикризисни мерки.

"Синдикатите приеха като предложение да има условията за достъп до подкрепа по различните мерки отсъствие на задължения към държавата и общините преди 1 януари 2020 г.", подчерта председателят на АИКБ.

По тази тема Васил Велев отбеляза, че основният текст, който е смущавал Асоциацията на индустриалния капитал у нас, се е променил - министърът да обявява извънредна епидемична обстановка.

"Подкрепихме другите мерки, относими към бизнеса, с уговорката мярката "60 на 40" да стане "60 на 0". В рамките на Националния съвет за тристранно сътрудничество сближихме позиции на тази тема. Мярката трябва да се реструктурира", поясни той.

✓ АИКБ: Под 1% от компаниите са се възползвали от мярката 60/40

Ако схемата не се промени, броят на хората, които ще изгубят работата си, ще достигне 500 хил. души, смята Васил Велев от организацията

Едва 0,97% от компаниите, които могат да се възползват от мярката 60/40, са го направили към днешна дата, заяви председателят на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев в ефира на Нова тв.

По негови думи до момента са платени 12 млн. лв от бюджета в размер на 1 млрд. лева, или 1,22%.

„Ако говорим за обхват на хората, това са под 2%“, заяви Велев.

Според него прекратените трудови договори само за един месец са 176 хил. „От тях като извадим новоназначените, остават 106 хил. души, които са загубили работа за един месец“, подчерта Велев.

„За съжаление, при тази ситуация безработните ще бъдат много повече. Ако не се промени мярката, ние няма да се изненадаме, ако те достигнат и 500 хил. души. Това е над 10% ниво на безработица. Показват го и различните социологически проучвания. Според тях най-неодобряваната мярка е именно 60/40“, посочи председателят на АИКБ. Велев подчерта, че подкрепата на държавата не следва да е 100%, но въпросът е каква е реалната помощ и колко е достъпна.

„От мярката 60 на 40 се възползват такива компании, които нямат нужда от нея“, смята той.

Според него всички работодатели са категорични, че мярката трябва да се коригира.

По думите на Велев много компании карат работниците да нарушават правилата, за да „се напаснат“ на мярката – работи се по документи на половин работен ден, но всъщност реалният си е цял. „Правилата трябва да се направят такива, каквито са в цял свят. Няма държава в която неработещ човек да получава 100% доход“, подчерта още председателят на АИКБ.

Велев настоява мярката 60/40 да стане 60/0 и то до края на годината.

„Не е същото като да отидеш на трудовата борса – 60/0 може да влезе в действие например за компания, която по принцип работи цял ден, но сега, заради коронавируса, е на половин ден, а не е изцяло затворила. Тогава държавата дава още 60% от изработеното за половин ден“, коментира още Велев.

„От Стопанската камара са абсолютно категорични за 60/0. Ние също сме за 60/0. От КРИБ са за 60/15, те искат да има и самоучастие на предприятието“, каза още Велев, като добави: „Към момента мярката има малък обхват и води до увеличаване на безработицата“.

[В. Монитор](#)

✓ АИКБ: Под 1% от фирмите са се възползвали от мярката "60 на 40"

Под 1% от фирмите, които могат да се възползват от мярката 60 на 40, са го направили към днешна дата. Платени са 12 млн. лв. от бюджет 1 млрд. Това заяви председателят на АИКБ Васил Велев пред Нова телевизия за мерките, които правителството предприема в подкрепа на бизнеса.

„Най-важното число е това на инвестираните средства. В момента от 1 млрд. са 12 млн. Това е 1.22% до ден днешен“, каза още той. По думите му, прекратените трудови договори само за един месец са 176 000. „От тях като извадим новоназначените, остават 106 000 души, които са загубили работа за един месец“, посочи Велев.

„За съжаление, при тази ситуация, безработните ще бъдат много повече. Ако не се промени мярката, ние няма да се изненадаме, ако те достигнат и 500 000. Това е над 10% безработица. Това го показват и различните социологически проучвания. Според тях най-неодобряваната мярка е именно 60 на 40“, категоричен бе той.

Велев подчерта, че подкрепата на държавата не следва да е на 100%, но въпросът е каква е реалната помощ и колко е достъпна. „От мярката 60 на 40 се възползват такива фирми, които нямат нужда от нея“, смята председателят на АИКБ.

„Всички работодатели са категорични, че мярката трябва да се коригира. От Стопанската камара са абсолютно категорични за 60 на 0. Ние също сме за 60 на 0. От КРИБ са за 60 на 15, те искат да има и самоучастие на предприятието“, каза още той. И допълни: „Към момента мярката има малък обхват и води до увеличаване на безработицата“.

[Fakti.bg](#)

✓ Васил Велев: Под 1% от фирмите са се възползвали от мярката 60 на 40

Ако говорим за обхват на хора, това са под 2%

„0.97% от фирмите, които могат да се възползват от мярката 60 на 40, са го направили към днешна дата. Платени са 12 млн. лв. от бюджет 1 млрд. Ако говорим за обхват на хора, това са под 2%“. Това заяви председателят на АИКБ Васил Велев в студиото на "Здравей, България".

„Най-важното число е това на инвестираните средства. В момента от 1 млрд. са платени 12 млн. Това е 1.22% до ден днешен“, каза още той.

По думите му прекратените трудови договори само за един месец са 176 000. „От тях като извадим новоназначените, остават 106 000 души, които са загубили работата си за един месец“, посочи Велев.

„За съжаление, при тази ситуация, безработните ще бъдат много повече. Ако не се промени мярката, ние няма да се изненадаме, ако те достигнат и 500 000. Това е над 10% безработица. Това сочат и различните социологически проучвания. Според "Алфа Рискърч" най-неодобряваната мярка е именно 60 на 40“, категоричен бе той.

Велев подчерта, че подкрепата на държавата не следва да е на 100%, но въпросът е каква е реалната помощ и колко е достъпна тя. „От мярката 60 на 40 се възползват такива фирми, които нямат нужда от нея“, смята председателят на АИКБ.

„Бизнесът прави "уйдурми", за да се напасне на схемата – работи се например официално на половин ден, но всъщност е на цял и не се прилагат правилата както трябва. Ние караме хората да ги нарушават, вместо правилата да се направят такива, каквито са в цял свят. Няма държава, в която неработещ човек да получава 100% доход“, каза той.

Председателят на АИКБ настоя мярката 60 на 40 да стане 60 на 0 и то до края на годината. „Не е същото като да отидеш на трудовата борса – 60 на 0 може да влезе в действие например за компания, която по принцип работи на цял ден, но сега, заради коронавируса, е на половин ден, а не е изцяло затворила“, посочи Велев.

„Всички работодатели са категорични, че мярката трябва да се коригира. От Стопанската камара са абсолютно категорични за 60 на 0. Ние също сме за 60 на 0. От КРИБ са за 60 на 15, те искат да има и самоучастие на предприятието“, каза още той. И допълни: „Към момента мярката има малък обхват и води до увеличаване на безработицата“.

✓ Бизнесът: Мярката 60/40 води до увеличаване на безработицата. Настояваме за 60 на 0

Под 1% от работодателите са се възползвали от нея, за месец са прекратени 176 хил. трудови договора

Мярката 60/40 има малък обхват и води до увеличаване на безработицата, заяви председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев по Нова телевизия.

„Всички работодатели са категорични, че мярката трябва да се коригира. От Стопанската камара са абсолютно категорични за 60 на 0. Ние също сме за 60 на 0. От КРИБ са за 60 на 15, те искат да има и самоучастие на предприятието“, каза още той.

0.97% от фирмите, които могат да се възползват от мярката 60 на 40, са го направили към днешна дата. Платени са 12 млн. лв. от бюджет 1 млрд., каза още Велев за мерките, които правителството предприема в подкрепа на бизнеса.

„Най-важното число е това на инвестираните средства. В момента от 1 млрд. са 12 млн. Това е 1.22% до ден днешен“, каза още той.

По думите му, прекратените трудови договори само за един месец са 176 000. "От тях като извадим новоназначените, остават 106 000 души, които са загубили работа за един месец", посочи Велев.

„За съжаление, при тази ситуация безработните ще бъдат много повече. Ако не се промени мярката, ние няма да се изненадаме, ако те достигнат и 500 000. Това е над 10% безработица. Това го показват и различните социологически проучвания. Според тях най-неодобряваната мярка е именно 60 на 40“, категоричен бе той.

Велев подчерта, че подкрепата на държавата не следва да е на 100%, но въпросът е каква е реалната помощ и колко е достъпна. „От мярката 60 на 40 се възползват такива фирми, които нямат нужда от нея“, смята председателят на АИКБ.

[Frog News](#)

✓ Само 1.22% от бюджета за "60/40" е достигнал до фирмите

Под 1% от фирмите, които могат да се възползват от мярката 60 на 40, са го направили към днешна дата. , събщи председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев. Според него най-важното число е това на инвестираните средства - момента от 1 млрд. лв. са платени 12 млн.лева. Тоест ако говорим за обхват на хора, това са под 2% или с точност 1.22 на сто.

"За съжаление, при тази ситуация, безработните ще бъдат много повече. Ако не се промени мярката, ние няма да се изненадаме, ако те достигнат и 500 000. Това е над 10% безработица. Това сочат и различните социологически проучвания. Според "Алфа Рисърч" най-неодобряваната мярка е именно 60 на 40", изтъкна Велев.

Велев подчерта, че подкрепата на държавата не следва да е на 100%, но въпросът е каква е реалната помощ и колко е достъпна тя. "От мярката 60 на 40 се възползват такива фирми, които нямат нужда от нея", обясни пред NOVA председателят на АИКБ.

[В. Дума](#)

✓ Има опасност 500 хиляди да изгубят работа

За да паснат на мярката 60/40, много компании пишат, че работят на половин ден

Едва 0,97% от компаниите, които могат да се възползват от мярката 60/40, са го направили, заяви председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев в тв интервю. Само преди ден другата голяма работодателска организация БСК огласи данни, че само около 4% от фирмите в сектора на услугите и търговията са ползвали пари по схемата.

По думите на Велев до момента са платени 12 млн. лв от бюджета в размер на 1 млрд. лева, или 1,22%. Ако говорим за обхват на хората, това са под 2%, заяви Велев. Според него прекратените трудови договори само за месец са 176 хил. "От тях като извадим новоназначените, остават 106 хил. души, които са загубили работа за един месец", изчисли той.

"За съжаление, при тази ситуация безработните ще бъдат много повече. Ако не се промени мярката, ние няма да се изненадаме, ако те достигнат и 500 хил. души. Това е над 10% ниво на безработица. Показват го и различните социологически проучвания. Според тях най-неодобряваната мярка е именно 60/40", посочи председателят на АИКБ.

Велев подчерта, че подкрепата на държавата не следва да е 100%, но въпросът е каква е реалната помощ и колко е достъпна. От мярката 60 на 40 се възползват такива компании, които нямат нужда от нея, смята той. Според него всички работодатели са категорични, че мярката трябва да се коригира.

По думите на Велев много компании карат работниците да нарушават правилата, за да "се напаснат" на мярката - работи се по документи на половин работен ден, но всъщност реалният си е цял. "Правилата трябва да се направят такива, каквито са в цял свят. Няма държава, в която неработещ човек да получава 100% доход", заяви Велев. Той за пореден път настоя мярката 60/40 да стане 60/0 и то до края на годината. "Не е същото като да отидеш на трудовата борса - 60/0 може да влезе в действие например за компания, която по принцип работи цял ден, но сега, заради коронавируса, е на половин ден, а не е изцяло затворила. Тогава държавата дава още 60% от изработеното за половин ден", коментира Велев.

БНТ

✓ Доклад на ЕБВР: 5% спад на икономиката в България, най-голям удар по туризма

В доклада на Европейска банка за възстановяване и развитие (ЕБВР), озаглавен „Регионални икономически перспективи“, се казва, че ако се приеме краткотраен ефект от епидемията от COVID-19, в световен мащаб се очаква икономиките да спаднат средно с 3,5% през тази година, спрямо 4,8% през 2021 г., отбелязвайки, че тези прогнози са несигурни поради несигурността с развитието на кризата.

Българската икономика ще отбележи спад от 5,0% на БВП в резултат на икономическите последици от пандемията от коронавирус през 2020 година, но се очаква ръст от 4,0% през 2021 г. За сравнение през 2018 г. ръстът на БВП на страната е бил 3,1%, а през 2019 г. – 3,4%. В най-голяма степен спадът ще се дължи на удара върху туризма, оказал пагубно влияние и върху някои други страни.

Според главния икономист на ЕБВР Беата Яворчик, по-голямото сътрудничество и икономическата гъвкавост са ключови за преодоляване на световната криза.

„Кризата е голям удар и излизането от нея ще бъде също толкова голямо предизвикателство. Сега не е време за икономически национализъм и протекционизъм, а време за изграждане на по-добро бъдеще чрез международен ангажимент за свободна търговия, смекчаване на климатичните промени и икономическо сътрудничество“, каза Яворчик.

Докладът прогнозира, че в дългосрочен план кризата ще има умерено въздействие върху икономиката, като икономическият растеж се очаква да продължи до края на третото тримесечие на годината, но подчертава, че все още са възможни значителни дългосрочни икономически, политически и социални ефекти от пандемията.

Ако мерките за изолация останат на практика много по-дълго от очакваното, рецесията може да бъде много по-голяма, така че нивото на икономически растеж от 2019 г. няма да може да бъде достигнато през следващите няколко години, се посочва в доклада.

В световен мащаб мерките, предприети за справяне с пандемията, са засегнали вътрешното търсене и предлагане, което е довело до рязък спад на цените на стоките, проблеми в работата на износителите, срив в глобалните ценности, срив в туризма и спад на паричните преводи.

Почти всички развиващи се икономики в Централна и Източна Европа, Централна Азия, Близкия Изток и Северна Африка, според ЕБВР, вероятно ще отчетат икономически последици тази година, само с няколко изключения, като Туркменистан, Узбекистан и Египет.

В региона на Западните Балкани се очаква голям удар върху икономиките на Босна и Херцеговина, Северна Македония и Сърбия, за които се твърди, че се основават на индустриално производство, а Албания и Черна гора ще понесат удар в туризма, докато Косово, но до известна степен и другите икономики от Западните Балкани, ще намалят вътрешното потребление в резултат на намалените парични преводи от чужбина.

През 2020 г. в Северна Македония например ще има 3,5-процентен спад на БВП в резултат на икономическите последици от пандемията от коронавирус, след което се очаква страната да отбележи икономически ръст от 5% през следващата година.

Сърбия ще отбележи спад от 3,5%, но се очаква ръст на БВП от 6,0% през 2021 година.

Членовете на ЕС от Югоизточна Европа също вероятно ще бъдат силно засегнати от кризата, до голяма степен поради спада в туризма, като това особено ще се отрази на Кипър, Гърция и България.

Предвижда се БВП на Турция да намалее с 3,5% през 2020 г., последван от силен икономически растеж от 6,0% през следващата година.

В Централна Европа и балтийските страни ограничителните мерки, които включват значителни ограничения, ще окажат влияние предимно върху автомобилната индустрия, която представлява почти половината от промишленото производство на Словакия например. Слабото външно търсене вероятно ще забави възстановяването на икономиките в региона, които се очаква да намалят средно с 4,3% през тази година, но да нараснат с 4,5% през 2021 г.

Докладът посочва конкретно Полша като най-голямата икономика в региона, която беше най-силно засегната по време на световните финансови кризи през 2008 и 2009 г. и се очаква да намалее с 3,5% през този период и да отбележи растеж от 4,0% през следващата година.

Икономиките от Централна Азия, които са подложени на натиск от спадащите цени на суровините и паричните преводи, ще отбележат средно спад от 1,2% през тази година, последвано от 5,8% увеличение през 2021 година. Казахстан и Узбекистан имат потенциал да окажат значителен стимул на икономиките си, но по-малките страни като Киргизстан, Монголия и Таджикистан, които имат ограничено фискално пространство, ще се сблъскат със значителен ръст на дълга, силен натиск върху вътрешните валутни пазари и намалено външно търсене.

По-ниските цени на суровините оказват допълнителен натиск върху износителите на енергия и метали, както в случая с Азербайджан, Украйна и Армения, докато очакваният спад на паричните преводи ще има особено влияние върху Молдова, Армения, Украйна и Грузия, чиито икономики ще бъдат допълнително засегнати от загубата на приходи от туризъм.

Икономиката на Украйна се очаква да намалее с 4,5 процента през 2020 г. и да отбележи ръст от 5,0% през следващата година. Русия, чиято икономика бе силно засегната от глобалното намаляване на търсенето и цените на петрола, се очаква спад от 4,5% през тази година и ръст от 4,0 % през 2021 година.

В южния и източния средиземноморски регион се очаква особено негативно въздействие от кризата върху туризма, който беше основният двигател за растеж във всички икономики в региона през 2019 г., последван от намаляващо търсене от страна на основните търговски партньори и намаляване на притока на преки чуждестранни инвестиции.

ЕБВР заключава, че тези прогнози ще зависят до голяма степен от продължителността и обхвата на мерките за справяне с коронавируса.

✓ Какви ще са мерките след края на извънредното положение?

В парламента депутатите гласуват окончателно промените в Закона за здравето, с които след края на извънредното положение на 13 май ще бъдат запазени част от мерките.

Повече от 7 часа продължават дебатите в пленарната зала. Депутатите решиха и **през следващите два месеца да няма запрори на сметки, заплати и пенсии на длъжници**. Извънредна епидемична обстановка ще може да се обявява от кабинета, по предложение на здравния министър.

Запазват се социално-икономическите мерки. Бяха приети и редица мерки, свързани с туризма. **Държавата ще плаща по 35 евро на пътник, който бъде превозван от наша компания до България за туризъм**. Също така преди минути бяха приети и текстове, с които **това лято чадърите и шезлонгите ще струват поне наполовина по-евтино**, а при нарушения ще има санкции до 50 000лв. Министърът на туризма Николина Ангелкова пък каза, че **от утре могат да работят всички хотели**. Предвижда се също така да бъдат уточнени механизмите, по които **ваучери за туризъм ще получават полиците и медиците на първа линия в битката с коронавируса**.

Управляващи и опозиция влязоха в спор още по първия текст на закона - COVID-19 да бъде включен сред силно заразните заболявания, при които да се налага задължителна изолация и лечение.

Георги Михайлов - БСП: Сегашната коментирана инфекция COVID-19, това не е особено опасна инфекция, тук смъртността и досега се вижда, че не е значима.

Даниела Дариткова - председател на ПГ на ГЕРБ: Благодарение на навременното вземане на мерки, на този консенсус, който постигнахме тогава с решението за въвеждане на извънредно положение, направихме възможно това, че в България процентите на заболяемост и смъртност са едни от най-ниските в Европа и света.

Славчо Атанасов - Обединени патриоти: Досега за 3 месеца няма такъв вирус, обхванал целия свят.

Според БСП и ДПС са неясни и притеснителни 8-те критерия, по които може да се обяви извънредна епидемична обстановка. Според левицата е противоконституционно със заповеди на здравния министър да могат да се ограничават права.

Крум Зарков - БСП: Няма как хем да отмените извънредното положение, хем да го оставите в действие. Стигне ли се до онова ниво да се затварят градове - само Народното събрание е органът, който може да го направи според нашата Конституция.

Управляващите обясниха, че поемат политическа отговорност с решението извънредна епидемична обстановка да се обявява от кабинета, по предложение на здравния министър.

Данаил Кирилов - министър на правосъдието: Противоконституционно ли е това? Не, категорично не. На вас би следвало да ви е все едно чия глава ще дирите и ще искате да отрежете от тази трибуна.

Премиерът реагира на твърденията на БСП.

Бойко Борисов - министър-председател: Въобще не им обръщам внимание. Да сезират Конституционния съд. Ако нещо сте видяли в това извънредно положение извън санитарните действия да се е случило? Ние просто искаме и психически да освободим хората от мисълта за извънредност. Затова оставяме тези мерки, без които не може.

Борисов каза също, че **следят броя на заразените и ще се мисли кога да отворят моловете**.

Бойко Борисов - министър-председател: Като знам как се струпват хората в моловете, към тоя момент считам, че не е правилно.

Държавата ще подпомага чартърни полети на наши компании, които превозват туристи към България.

Искрен Веселинов - ВМРО: Когато станат възможни тези полети, за всеки турист, който достави български превозвач, той ще получава 35 евро.

Идеята за чартърите е на Патриотите и получи подкрепа и от ДПС.

Йордан Цонев - ДПС: Тук с един куршум се удрят - казано на народен език, 2 заека - подкрепя се и туризмът, подкрепя се и авиосекторът.

НФСБ предложиха ваучери за туризъм. Такива ще има, но **само за хората на първа линия в битката с коронавируса**.

Валери Симеонов - председател на НФСБ: Полицаи, медицински персонал - при едно условие - първо тези ваучери ще бъдат използвани за запълване на държавните бази. Едва след това ще могат да бъдат използвани в хотели и места за настаняване.

Утре се чака решение на Еврокомисията за туристическия бранш.

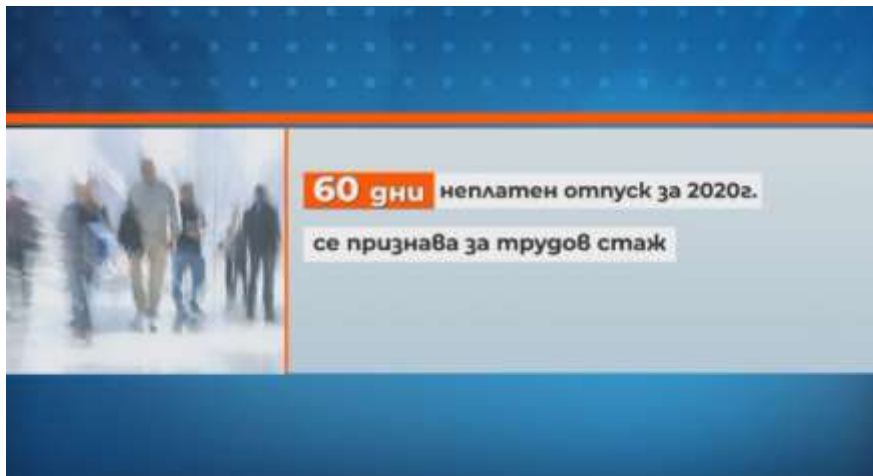
Корнелия Нинова - председател на БСП: Преди да сте публикували и обнародвали този закон, с който ограничавате българите, като се връщат от Гърция да стоят 14 дни вкъщи и ако не го направят да ги глобите с 5 хиляди лева, ЕК ще ви каже, че е неправилен и ще ни свикате отново, за да го отменим.

Николина Ангелкова - министър на туризма: Както в България, така и в рамките на целия ЕС, всички чужденци, които влизат на територията на страната и българите в чужбина и се завръщат, подлежат на 14-дневна карантина до отмяна на извънредното положение.

Остават мерките за защита на длъжници.

Искрен Веселинов - ВМРО: Още 2 месеца хората, които са загубили работа и не могат да обслужат кредитите си, няма да бъдат заплашени от предсрочна изискуемост на тези кредити, от наказателни лихви.

В следващите месеци **остават и социалните мерки, сред които 60:40. А 60 дни неплатен отпуск тази година ще се смятат за трудов стаж.**

Запазват се глобите за нарушение на противоепидемичните мерки и неспазване на карантина.

Гласуването в пленарната зала продължава и в момента. Промените в закона трябва да влязат в сила от 14 май.

✓ НОИ осигурява електронен достъп на работодателите с данни за изплатените компенсации

Националният осигурителен институт (НОИ) уведомява, че работодателите могат да ползват електронна услуга, чрез която се предоставя информация за изплатените компенсации по реда на Постановление на Министерски съвет № 55 от 30 март 2020 г. за определяне на условията и реда за изплащане на компенсации на работодатели с цел запазване на заетостта на работниците и служителите при извънредно положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г.

Информацията съдържа данни за работниците и служителите, на които е изплатена компенсацията, броя на работните дни и месеца, за който се изплаща, размер на компенсацията и на осигурителните вноски, дата на плащане.

Електронната услуга е достъпна чрез интернет страницата на НОИ (www.nssi.bg), рубрика "Е-услуги", "Справки", съответно в раздели: "по Булстат и ИКО на НОИ" след въвеждане на ЕИК на осигурителя и Идентификационен код на осигурителя (ИКО), издаден от НОИ или "със сертификат" - за регистрирани потребители с Квалифициран електронен подпис (КЕП), съдържащ ЕИК на осигурителя.

✓ Боян Магдалинов: Електронното правосъдие ще бъде неизбежна част от работата на съдебната система

Електронното правосъдие ще бъде неизбежна част от работата на съдебната система. Това каза в студиото на Сутрешния блок на БНТ Боян Магдалинов, представляващ Висшия съдебен съвет. До края на годината ще се внедри единната информационна система за съдилищата.

Съдилищата работят и по време на извънредното положение, не се разглеждаха само делата в открити съдебни заседания, които предполагат струпване на едно място на повече хора, допълни Магдалинов.

По думите му извънредното положение е показало, че онлайн правосъдието има своето приложение.

Боян Магдалинчев: Бяхме принудени да въведем тези мерки и те най-вероятно ще останат. Коментирахме този въпрос в Съдийската колегия и решихме да продължим заседанията онлайн. По отношение разглеждането на делата ще бъде друга тема, трябва да се създадат условия за видеоконферентни връзки.

Магдалинчев отчете, че се предвижда 6 от тези конферентни връзки трябва да са в затворите и 20 в съдилищата, което не е достатъчно, но това с времето постепенно ще се разширява.

✓ **Отпускат се 1 млн. лв. за реализацията на български череши**

Фонд "Земеделие" отпуска 1 милион лева, за да стимулира изкупуването на български череши през тази кампания. Финансова подкрепа ще получат предприятия, които изкупуват и преработват реколтата.

За да получат допълнително финансиране по схемата "Де минимис", предприятията трябва да увеличат с 30% обема на изкупените череши спрямо миналата година. Субсидията е до 50 лв на тон изкупена продукция и е част от държавните мерки в подкрепа на производителите заради пандемията. С парите могат да се покриват разходи по изкупуване, транспорт и преработка на черешите.

В Кюстендилския край, където тази година очакват добра реколта и първите зрели череши в края на май, местните преработватели коментираха, че с помощта ще се увеличи изкупената продукция, но всичко ще зависи от търсенето ѝ. Миналата година само един от тях е изнесъл над 20 тона череши за Италия, но сега заради пандемията това не е сигурно. Местните производители пък се притесняват как ще прибират реколтата в условията на коронавирус.

Йорданка Пеева - черешопроизводител: Ама те стимулират хората, които да закупят повече череши. А ние, които произвеждаме - как ще стане? С берачите тази година ще бъде изключително трудно. Искат маски, искат ръкавици, очила. Искат един по един да ги караме, как ще ги караме?

Черешопроизводителите от Кюстендилско засега не се наемат да прогнозираят каква ще бъде изкупната цена на черешите. Това ставало ясно при стартирането на кампанията.

Любомир Димитров - черешопроизводител: Миналата година изкупната цена беше сравнително добра - около 1 лев. Говоря за череша за преработка, а за директна консумация от 1.50 до 2 лв. се изкупуваше миналата година. Ако и тази година са така цените, ще бъде добре.

От няколко дни по софийските пазари вече се продават вносни череша, предимно от Гърция. Днес цената на този пазар е между 20 и 25 лв за килограм, търсенето е сравнително слабо.

Статистиката сочи, че площите с череша у нас се увеличават през последните години и скоро ще надхвърлят 14 000 хектара. През миналата година страната ни е произвела близо 55 000 тона череша.

✓ **ЕП обсъжда план за възстановяване след пандемията**

Многогодишната финансова рамка и планът за икономическо възстановяване след пандемията от COVID-19 са сред темите на днешното пленарно заседание на Европейския парламент.

Председателят на комисията по бюджети Йоан Ван Овертвелд вчера коментира обявения от Европейската комисия фонд за икономическо възстановяване.

Той потвърди позицията на парламента, че фондът трябва да бъде значителен по размер и че трябва да бъде част от следващия дългосрочен бюджет на Евросъюза.

Извънредните мерки в Унгария, спазването на законността и основните права в страната също ще бъдат разисквани.

✓ **Заради коронавируса българските евродепутати искат изменения в пакета "Мобилност"**

Българските евродепутати от транспортната комисия в Европарламента внесоха заедно изменения на пакета "Мобилност", които засягат два спорни момента: задължително връщане на товарните камиони на всеки 8 седмици в държавата на регистрация и задължението шофьорите да се прибират за почивка поне веднъж на четири седмици. Това стана ясно на онлайн брифинг на българските евродепутати Андрей Ковачев, Петър Витанов и Илхан Кючюк, посветен на предстоящата сесията на ЕП, която започва днес в Брюксел.

Българските депутати в транспортната комисия Андрей Новаков (ГЕРБ), Петър Витанов (БСП), Илхан Кючюк (ДПС) и Ангел Джамбазки (ВМРО) са внесли заедно предложения за изменения в пакет Мобилност.

Петър Витанов - евродепутат от БСП, група на Социалистите и демократите: Новите ни аргументи са пандемичната криза и новата икономическа обстановка. За нас е важно първо да има нова оценка на въздействие - да може да погледнем целия наземен, сухопътен транспорт след кризата и ако може да подпомогнем тези компании, защото те са в най-тежко състояние в момента.

На сесията в Брюксел ЕП ще обсъжда бъдещия фонд за възстановяване на икономиките след пандемията от коронавирус. Евродепутатите са недоволни от сегашното предложение на Еврокомисията, което изключва контрол от страна на парламента.

Андрей Ковачев - евродепутат от ГЕРБ/ЕНП: ЕП няма да подкрепи, няма да даде своето съгласие, ако бъдещият фонд за възстановяване, ако той бъде по правната база, която беше сега беше предложена... Другото е хвърлянето в общественото пространство на суми на огромни суми, които трябва да бъдат обяснени откъде точно ще дойдат тези огромни суми.

Според Илхан Кючюк от групата ДПС "Обнови Европа" възстановяването на Европейския съюз е пряко свързано със зелената сделка, а България още не е дала категоричен отговор на ЕК какви са очакванията ѝ.

Илхан Кючюк - ДПС/ "Обнови Европа": Когато се казва, че нещо ще бъде отнето и идеята е след това да ти бъде дадено нещо по-добро, трябва да кажеш как искаш да бъдеш компенсирани. България това не го направи, а редица други

държави го направиха. На сесията си евродепутатите ще обсъдят и мобилните приложения в борбата с разпространението на коронавируса.

Мениджър

✓ **Полиции, медици и фармацевти ще почиват с ваучери по родното Черноморие**

Хората, които са на първа линия в битката с коронавируса, ще получат ваучери за почивка на родното Черноморие. Става въпрос за полиция, медицински персонал и фармацевти. Новината съобщи премиерът Бойко Борисов и лидерът на НФСБ Валери Симеонов.

"Обединихме се около предоставянето на тази възможност за летуване само във вътрешен туризъм. Тези ваучери ще бъдат използвани първо за запълване на държавните бази, а едва след като те са пълни, ще могат да бъдат използвани за хотели или места за настаняване", обясни Валери Симеонов.

Според него от кризата най-силно е бил засегнат именно туристическия и рестораньорския бранш заради забраната на здравния министър да работят. Ето защо той подкрепи предложението за намаляване на ДДС за туризма на 9%.

"И към настоящия момент във всички туристически обекти цари едно двуличие, една неравнопоставеност между хотелските стаи, хотелите като места за настаняване и заведенията за хранене към същия хотел, където ДДС е 20%, а за леглата – 9%", смята той.

Симеонов не даде подробности как по-точно ще се преценява кои обекти ще са следващите след изчерпването на държавните бази, на каква стойност ще са ваучерите, нито какъв ще е необходимият бюджетен ресурс.

✓ **Обмислят намаляване на ДДС-то и за книгите**

Обмисляме ДДС за книги също да бъде намалено на 9%. Това обяви премиерът Бойко Борисов на брифинг в Народното събрание. По-рано днес стана ясно, че ГЕРБ ще внесат предложение за спад и в данъка за заведенията и развлекателния сектор.

"Владислав Горанов е категорично против 9% ДДС за хотелиерството и ресторантьорството. И Менда Стоянова затова не е тук. Считат, че това е груба грешка, но решението е политическо. Със сигурност това няма да влезе в сила от догодина. Това е мярка за подкрепа, мярка в условията на коронавирус. Ако се види, че събираемостта не е по-голяма и не излизат всички на светло, тя ще бъде прекратена. По принцип ГЕРБ са против категорично, но аз считам, че това е един шанс за осветляване на бранша, да започват да плащат заплатите и осигуровките към тях на реалната им стойност. Затова не могат да проработят мерките 60 на 40", поясни министър-председателят.

По думите му, мненията по въпроса били разнопосочни. Браншът считал, че това ще донесе повече приходи в бюджета. Колегите на Борисов - че ще понесем загуби в приходната част от над 150 млн. лв. "Да видим кой ще бъде прав", коментира премиерът.

"Истината е, че със заповед на министъра работата на този бранш е забранена и сега на части се отварят тераси или даваме им предписания, разстояния, събиране на хора. Това е месеци наред. Не виждам скоро това да се промени, защото държавите, които си позволиха да го направят, вече берат горчиви плодове. Имам предвид онези, които подцениха пандемията", добави Борисов. И припомни важноста на изолацията и носенето на маски.

✓ **Карантината след прибиране от чужбина ще остане поне до края на май**

Мерките, свързани с ограничението на разпространението на коронавируса, които засягат пътуванията, ще се отхлабват според развитието на обстановката. Поне до края на май обаче ще остане задължителната 14-дневна карантина след прибиране от чужбина. Това обясни вицепремиерът и външен министър Екатерина Захариева пред [Нова телевизия](#). Тя очаква още днес Европейската комисия да обяви, че държави с нисък риск от разпространение на COVID-19, ще трябва постепенно да премахват ограниченията за влизане, съответно и карантината.

„Тази карантина и това ограничение на движението, особено вътре в ЕС, не може да продължат до безкрайност. Всички правителства мислят как координирано да отхлабваме тези мерки, но това да не доведе до 2 и 3-та вълна на заболяемостта“, обясни външният министър.

Освен за туризма, това е важно и за бизнес пътуванията, коментира още Захариева.

„Работим по тези въпроси. Първо на двустранна основа ще отправим предложения. Първо например за краткосрочните бизнес пътувания“, каза Захариева.

Според нея обаче едва след 15 юни е възможно да падне карантината за хората, прибрали се от държави с по-нисък риск от заболяването.

„В постоянна координация сме и с Щаба, и с министъра на здравеопазването. В разговори сме със Сърбия и Румъния, за пограничните райони, работниците да могат да пътуват, без да остават под карантина. Но това е временно“, заяви Захариева. Тя обясни, че вървят разговори в ЕС как да се възстанови и транспортния сектор, и туризмът.

„Не мога да ви дам дата. Всичко зависи от ситуацията не само в България, но и в ЕС. Това ще продължи още месец. За да не ви подвеждам и не мога да ви дам точна дата“, каза външният министър.

Тя посъветва хората да не си правят планове за пътувания извън Европа.

Попитана дали действително тази година няма да има британските туристи по българското черноморие, Захариева каза:

„Великобритания е сред страните с висок риск в момента. Представете си какво ще стане, ако има турист с коронавирус. Спомнете си Банско. Не можем да затворим цял хотел или град“, каза вицепремиерът.

Относно сезонните работници във Великобритания и Франция, Захариева обясни, че в петък пак ще има разговори между страните.

Относно българите, които работят в клиника в Германия, в която имаше над 150 положителни проби за COVID-19, Захариева заяви, че външното министерство е в постоянна връзка с тях.

„Още нямаме обаждане от посолството за искане на помощ“, каза още Захариева. „Условията, при които живеят, са лоши. Но имат трудови договори, социални и здравни осигуровки. Моят апел е да се внимава с какъв посредник се тръгва, защото те отговарят за битовите условия“.

Захариева коментира връщането на българските сезонни работници от Франция.

„Не се допускат още сезонни работници във Франция. Аз няма да защитавам авиокомпанията. Тя не може да знае тези пътници дали имат постоянен адрес там, защото такива ще бъдат допуснати във Франция. Говорихме с министър Желязков какво може да се направи. Договорихме се авиокомпанията също да сложи предупреждение не сайта си“, каза Захариева. По думите ѝ и французите няма да бъдат допуснати у нас, ако нямат постоянен адрес у нас.

„Тези хора са поведени от посредника. Да, френският министър е казал, че може би ще допуснати някакви хора. Но моят апел хората да проверяват информацията си“, каза външният министър.

„Четете на нашия сайт, информацията се обновява непрекъснато. Ако не сте хуманитарен случай, здравен работни или по спешност, не можете да пътувате“, каза Екатерина Захариева.

✓ Електронното обслужване в НОИ се е увеличило двойно по време на извънредното положение

Електронното обслужване в НОИ става все по-предпочитано, спрямо обслужването на място. Това показват резултатите от национално представително социологическо проучване, проведено от "Алфа Рисърч".

Данните сочат, че преди въвеждането на ограничителните мерки съотношението между посещенията „на място“ и достъпа до интернет страницата на НОИ за получаване на желаната услуга е било две към едно. Около 50% от ползвателите услугите на НОИ посочват първата опция, а 25% се поставят в другата група. След промяната на ситуацията обаче в предпочитана форма за контакт с института се превръщат онлайн справките и административните услуги, като съотношението се запазва същото, но вече в полза на дистанционния достъп. И в двата случая около 25% от анкетираните са посочили, че ползват и двата начина за обслужване.

Удовлетвореността на клиентите при двете форми на обслужване е сходна, като отчетливо доминират положителните оценки. Посещението на място се оценява изцяло позитивно от над 50% от анкетираните, а недоволните са само 9%. При електронните услуги напълно удовлетворените се позиционират на същото ниво, докато отрицателните оценки намаляват значително до 5%. Софийнци са най-активните потребители на електронните услуги, а жителите на селата остават привърженици на обслужването на място.

Информацията, която НОИ предоставя на своите клиенти, е достъпна, ясна и изчерпателна. Това е друг от основните изводи на проучването. Най-позитивна е оценката на клиентите за достъпността на информацията за предоставяните от институцията услуги. Изцяло удовлетворени са 43% от запитаните, още 36% са донякъде съгласни с това твърдение, 11% са се сблъскали с трудности при намирането на необходимата им информация. Без мнение са около 10%.

Относно яснотата на предоставяната отговорите с позитивна нагласа са близо 80%, неудовлетворението е около 14%, без мнение са 6%.

С най-висока доза критичност към задоволяването на нуждата им от специализирана информация се отнасят клиентите на НОИ по отношение на индикатора „изчерпателност“. Около 15% от анкетираните считат, че не са получили пълния обем от търсената информация. Напълно и частично удовлетворените отново надминава границата от 77%.

И по трите индикатора най-голямо удовлетворение демонстрират хората над средната и в пенсионна възраст. С положителна оценка са най-вече жителите на по-малките градове и тези, които ползват по-често електронните услуги на НОИ. По-критични остават столичани и по-високо образованите, въпреки че и при тях позитивните оценки доминират значително.

Предоставяните в териториалните поделения на НОИ услуги се оценяват позитивно, като удовлетвореността от обема, качеството и количеството им е съответно 32%, 32% и 35%. Към тях се добавят и между 38% и 49% по-скоро положителни оценки. Скептиците са в диапазона 8%-10%.

✓ ВАС отмени таксите на частните съдебни изпълнители за събиране на парични вземания

Тричленен състав на Върховния административен съд отмени таксите, които частните съдебни изпълнители събират за изпълнение на парични вземания след предявяване на изпълнителния лист и образуването на изпълнително производство. Решението не е окончателно и може да се обжалва.

Тези такси са приети с постановление на Министерски съвет преди повече от седем години. Миналата година, обаче, физическо лице се жалва и успява да спечели делото. Ако таксите върху паричните вземания бъдат окончателно отменени, ще влязат в сила старите по-високи такси.

В момента частните съдебни изпълнители събират следните суми върху парични вземания:

- до 100 лв. - 10 лв.;
- от 100 до 1000 лв. - 10 лв. + 10 на сто за горницата над 100 лв.;
- от 1000 до 10 000 лв. - 100 лв. + 8 на сто за горницата над 1000 лв.;
- от 10 000 до 50 000 лв. - 820 лв. + 6 на сто за горницата над 10 000 лв.;
- от 50 000 до 100 000 лв. - 3220 лв. + 4 на сто за горницата над 50 000 лв.;
- над 100 000 лв. - 5220 лв. + 2 на сто за горницата над 100 000 лв.

Според магистратите с изменението не е постигната целта да се намали икономическата тежест, което от своя страна да доведе до подобряване на бизнесклимата и намаляване на задължнялостта. В доклада към проекта не е представен и анализ дали това символично намаление на минималната част от пропорционалните такси ще доведе до тази цел.

✓ ЕС осигурява 117 млн. евро за търсене на лечение на COVID-19

Европейската комисия съобщи, че още 117 млн. евро ще бъдат осигурени за търсене на лечение на COVID-19. Средствата ще бъдат насочени към осем научноизследователски проекта, предаде БТА.

Комисията отпуска по програмата за научни изследвания "Хоризонт 2020" 72 млн. евро, а още 45 млн. евро ще предоставят производители на лекарства. Еврокомисарят Мария Габриел, цитирана в съобщението, заявява, че за да се справим с пандемията и да се подготвим за евентуално ново разпространение на вируса, трябва да обединим познанията и ресурсите на публичния и частния сектор.

На 4 май ЕК обеща общо финансиране от 1,4 млрд. евро за световния отговор на пандемията, като 1 млрд. евро ще бъдат осигурени чрез "Хоризонт 2020" и ще бъдат насочени към разработването на ваксини, нови лечения и диагностични средства, за да бъде предотвратено разпространението на заболяването. От януари комисията насочи общо 325 млн. евро по "Хоризонт 2020".

Част от това финансиране са 48,2 млн. евро, предоставени на 18 научноизследователски проекта. В проектите участват общо 94 организации - университети, научноизследователски и обществени организации, фирми, се отбелязва в съобщението.

✓ Норвегия тегли рекордна сума от суверенния си фонд, за да подкрепи икономиката си

Норвегия планира да изтегли рекордните 382 млрд. крони (около 37 млрд. долара) от своя суверен фонд, предаде Блумбърг

Безпрецедентното теглене, разкрито от документа за бюджета на Норвегия за 2020 г., е над четири пъти по-голямо от предишния рекорд, поставен през 2016. Тази историческа продажба на активи показва колко дълбоки са щетите от двойната криза засегнала скандинавската страна – затварянето на редица бизнеси заради пандемията и срива на цените на петрола.

Най-големият износител на суров петрол в Западна Европа е изправен пред най-тежката си рецесия от Втората световна война насам.

Това е първият случай, в който норвежкото правителство ще изтегли значително по-голяма сума, отколкото фонда, чиято стойност е повече от 1 трилион долара, генерира чрез паричния си поток от дивиденди и лихвени плащания.

„Това очевидно е историческо събитие“, коментира главният стратег на банковата група SEB Ерика Далсто.

„В същото време ние се намираме в криза, която няма паралел в историята. Това решение илюстрира двойния шок за норвежката икономика, която пострада както от ограничителните мерки срещу коронавируса, така и от срива на цените на петрола“, добавя тя.

След като ликвидацията на активи вече е неизбежна, фондът най-вероятно ще се фокусира върху продажбите на облигации. Причината за това се дължи на факта, че фондът трябва да увеличи собствеността си на акции, тъй като по закон той те трябва да отговарят за 70% от общото му портфолио.

Норвежкото правителство използва петролното си богатство, за да запалва празни в бюджета. До 2016 г. т. нар. структурен коригиран с петрола дефицит се попълваше от приходите на правителството от петролния сектор. Когато правителството е било на излишък, то е депозирало пари в суверенния фонд на страната. През 2016 и 2017 г. обаче депозитите са се превърнали в тегления, след като приходите от продажбата на петрол паднаха заради поевтиняване на цените. Структурно коригираният с петрола дефицит тази година ще достигне 4,2% от стойността на фонда, което за първи път от 2009 г. надвишава фискалния праг от 3%, определен от правителството.

Очаква се тази година норвежкото правителство да похарчи около 420 млрд. крони (над 40 млрд. долара) от петролните си приходи за пакета от мерки за стимулиране на икономика. Правителството очаква нетния паричен поток от петролните дейности да падне с 62% до 98 млрд. крони, което е най-ниското ниво от 1999 г.

✓ Кристалина Георгиева очаква понижаване на прогнозите на МВФ за световната икономика

Много вероятно е Международният валутен фонд да понижи още прогнозите си за глобалния икономически растеж, тъй като пандемията от коронавирус удря редица икономики по-силно от очакваното. Това заяви директорът на МВФ Кристалина Георгиева по време на онлайн конференция, спонсорирана от „Файненшъл таймс“.

„Постъпващите данни от много страни са по-лоши от вече песимистичните ни прогнози. Много вероятно е да излезем с актуализация на нашите прогнози по някое време през юни, като към този момент очакванията ни са, че ще има още лоши новини по отношение на това как виждаме 2020 г.“, коментира Георгиева.

Миналият месец МВФ прогнозира, че масовите затваряния на бизнеси и икономическия блокаж, предизвикани от ограничителните мерки срещу разпространението на коронавируса, ще доведат света до най-дълбоката рецесия след Голямата депресия от 30-те години на миналия век, като глобалният брутен вътрешен продукт ще се свие с 3% през 2020 г.

Според основния сценарий на МВФ, които се базира на идеята, че икономиката ще започне да се възстановява през втората половина на годината, ръстът ще достигне 5,8% през 2021 г. От фона обаче подчертаха, че прогнозата зависи от резултатите, които ще отчетат държавите тази година.

През април безработицата в САЩ достигна рекордните 14,7%, след като в страната бяха изгубени 20,5 млн. работни места.

МВФ обикновено преразглежда прогнозите си за световната икономика в началото на юли. Георгиева заяви, че влошаващите се данни също така означават, че развиващите се пазари и икономики ще се нуждаят от допълнително финансиране в размер на над 2,5 трилиона долара, за да се справят с пандемията. Тя очаква тази сума да бъде ревизирана нагоре, когато МВФ публикува новите си икономически прогнози.

Месец след пролетните срещи на МВФ и Световната банка, Георгиева заяви, че членовете на Фонда все още не са постигнали споразумение по т.нар Специалните права на тираж (SDR), които може да осигурят стотици милиарди долари ликвидност на всички членове на Фонда – бедни и богати.

„По време на срещите ни през пролетта членовете заявиха, че всичко е на масата. Нека видим как ще се развие тази криза в бъдеще“, заяви Георгиева.

Тя също така обясни, че МВФ иска да подкрепи Аржентина, която в момента се бори както с коронавируса, така и с високите си нива на дълг. Георгиева е убедена, че настоящето аржентинско правителство работи неуморно за да адресира дълговите проблеми.

„Това, което виждам в Аржентина, е правителство, което иска да вземе правилните решения за своя наро, за целия регион и за световната икономика“, коментира тя.

✓ Лек ръст на борсите в Европа

Основните индекси на фондовите борси в Европа се задържат в зелената територия във вторник, пише Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 се повиши с 1,19 пункта, или 0,35%, до 340,89 пункта, подкрепен от скок на акциите в здравния сектор (SXDP), телекомуникациите (SXKP) и комуналните услуги (SX6P) съответно с 0,34%, 2,05% и 0,62%, Бенчмаркът е напреднал с 26% от мартенското си дъно, въпреки че от началото на май той изгуби инерцията, натрупана през април.

Немският DAX напредна с 17 пункта, или 0,16%, до 10 841,99 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 добави 46,24 пункта към стойността си, или 0,78%, достигайки ниво от 5 985,97 пункта. Френският измерител CAC 40 се понижи с 10,39 пункта, или 0,23%, до 4 479,83 пункта.

Акциите на германския гигант за пощенски и логистични услуги Deutsche Post скочиха с 4% на фона на сигналите за нормализиране на икономическата активност в Европа.

Въпреки новите огнища на COVID-19 в Китай, Южна Корея и Германия притесниха инвеститорите.

„Най-важните променливи в момента са възстановяването на икономическата активност и ефектът, които ще има излизането на хората извън техните домове върху разпространението на вируса“, коментира Тоби Гиб от Fidelity International.

Книжата на германския индустриален гигант Thyssenkrupp поевтиняха с 9,87% след като от компанията предупредиха, че очакват оперативна загуба от 1 млрд. евро през настоящето тримесечие заради коронавируса.

Акциите на застрахователя Allianz поевтиняха с 3,07%, след като компанията отчете 29-процентов спад на нетната печалба за тримесечието.

Разнопосочна търговия в САЩ

Основните фондови индекси на Уолстрийт записаха смесени резултати в понеделник, като технологичният измерител Nasdaq отчете шести пореден ден на ръст на фона на продължаващото силно представяне на компаниите в сектора, пише Си Ен Би Си.

Промишленият индекс Dow Jones се понижи с 109,33 пункта, или 0,45%, до 24 221,99 пункта. Широкообхватният индекс Standard & Poor's 500 остана почти без промяна, регистрирайки минимален ръст от 0,52 пункта, или 0,02%, до 2 930,32 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq напредна с 71,02 пункта, или 0,78%, до 9 192,34 пункта. По този начин Nasdaq отбеляза най-дългият си период на ръст от 11 дневната серия от повишения, регистрирана през декември. От началото на годината той се е повишил с 2,4%, като вече е само на 6% под февруарския си рекорд.

На този фон акциите на компаниите от групата FAANGM – Facebook, Apple, Amazon, Netflix, Alphabet и Microsoft, поскъпнаха съответно с 0,39%, 1,57%, 1,24%, 1,14%, 1,39% и 1,12%.

„Пандемията от COVID-19 засили съществената роля, която технологичния сектор играе за бизнеса и потребителите. Тя създаде очакването, че рецесията може да помогне на редица от бързо растящите компании да затвърдят доминиращата си позиция на пазара“, коментира Салваторе Рустити от MRB Partners.

Въпреки това инвеститорите подхождат предпазливо към възобновяването на икономическата активност в САЩ и изразяват притеснения, че може да е твърде рано за подобни мерки, след като в Южна Корея бе открит нов клъстер на епидемията в нощни клубове. Световната здравна организация предупреди, че държавите, които са разхлабили мерите срещу коронавируса, рискуват ръст на новите случаи.

Междувременно акциите на производител на чипове Nvidia достигнаха най-високата си стойност в историята, след като в понеделник поскъпнаха с 3,24%. От началото на 2020 г. книгата на компанията са поскъпнали с 37%.

Понижения в Азия

Основните индекси на борсите в Азиатско-тихоокеанския регион регистрираха предимно понижения във вторник, след като данните за инфлацията в Китай през април не отговори на очакванията на анализаторите, предаде Си Ен Би Си.

Водещият индекс на Токийска фондова борса Nikkei 225 отчете спад от 24,18 пункта, или 0,12%, до 20 366,48 пункта.

В континентален Китай индексът Shanghai Composite се понижи с 3,25 пункта, или 0,11%, до 2 891,56 пункта, докато по-малкият измерител Shenzhen Composite напредна с 6 пункта, или 0,33%, до 1 810,73 пункта. Хонконгският индекс Hang Seng изтри 356,38 пункта от стойността си, или 1,45%, достигайки ниво от 24 245,68 пункта.

Резултатите в Китай дойдоха, след като Националното статистическо бюро съобщи, че индексът на потребителските цени в страната се е повишил с 3,3% на годишна база през април. Анализатори, анкетирани от Ройтерс, очакваха скок с 3,8%. Същевременно с това индексът на цените на производител е паднал с 3,1% на годишна база спрямо прогнозиран спад от 2,6%.

Южнокорейският индекс KOSPI се понижи с 13,23 пункта, или 0,68%, до 1 922,17 пункта.

В Австралия ASX 200 отчете спад от 58,2 пункта, или 1,07%, до 5 403 пункта.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха предимно повишения в ранната търговия. Основният индекс SOFIX отчете ръст от 2,62 пункта, или 0,58%, до 452,39 пункта. BGBX40 напредна с 0,35 пункта, или 0,37%, до 95,57 пункта. BGTR30 се повиши с 1,61 пункта, или 0,35%, до 65,16 пункта. BGREIT регистрира спад от 0,12 пункта, или 0,09%, до 133,42 пункта.

Cross.bg

✓ Горанов представя пред МС състоянието на бюджета

Очаква се финансовият министър Владислав Горанов ще представи състоянието на държавния бюджет по време на заседанието на правителството. В него не е заложена точка за промени в ставката за ДДС за ресторантьорите и книгите, въпреки че вчера бе обявено, че днес трябва да бъде оформено предложението на управляващите за антикризисните мерки.

Премиерът Бойко Борисов настоява 20-процентият данък да бъде намален до 9 на сто за тези сектори, какъвто е налогът за хотелиерите.

Без одобрението на финансовия министър Владислав Горанов и председателя на бюджетната комисия Менда Стоянова, премиерът Бойко Борисов защити приравняване на ДДС за ресторантьорите с хотелиерската ставка от 9 на сто временно и постоянен спад на ставката за книгите. В момента и за двата сектора косвеният налог е 20 на сто.

Към края на март постъпленията от ДДС са два милиарда и 900 милиона лева по данни на финансовото министерство. Това е ключов компонент за попълването на фиска, който страда сериозно заради въведеното извънредно положение. Очаква се по време на правителственото заседание Горанов да представи изпълнението на хазната към края на март. Засега той не е коментирал исканите промени, но премиерът Бойко Борисов призна, че Горанов и Стоянова са против ДДС мярката.

✓ Последен ден от извънредното положение в страната

След края му правителството ще може да обявява извънредна епидемична обстановка по предложение на здравния министър.

Депутатите гласуваха окончателно промените в Закона за здравето, с които след 13 май ще бъдат запазени част от мерките.

ГЕРБ и патриотите се разбраха да бъдат отпуснати ваучери за туризъм за медиците и полицаите на първа линия в борбата с коронавируса.

Държавата ще субсидира и чартърни полети.

Цените на чадъри и шезлонги това лято ще бъдат поне наполовина по-ниски.

Още два месеца ще действат мерките за защита на длъжници. Остава и мярката 60 на 40.

А 60 дни неплатен отпуск тази година ще се смятат за трудов стаж. Запазват се глобите и за нарушение на противоепидемичните мерки и неспазване на карантина.

✓ Хотелите и местата за настаняване отварят врати

От 13 май врати отварят хотелите и местата за настаняване в България, спазвайки всички изисквания и ограничения. Това заяви министърът на туризма Николина Ангелкова и призова българските граждани да подкрепят родните хотелиери и сектора.

Тя благодари на премиера, на своите колеги и на депутатите за мерките, които са предложени и са свързани с ваучерите за туризъм особено за хората на първа линия и с насърчаване на чартърите, така и с удължаването на срока до 12 месеца за туроператорите, които да могат да предлагат ваучери. По думите ѝ друга важна мярка, заложена в настоящия законопроект, е свързана с възможността да се предлагат безплатни или намалени цени на плажни принадлежности.

✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, „Сутрешен блок“

- Политика по време на криза - как ще продължи животът след извънредното положение?
- 9% ДДС - ще се отрази ли на цените в заведенията?
- Как ще работят съдилищата след 13 май? Боян Магдалинчев от ВСС
- В Пазарджик: интензивното отделение отново под карантина - има ли достатъчно лекари в града?

Нова телевизия, „Здравей България“

- Държавата след извънредното положение. За мерките и за пътуванията в чужбина - говори вицепремиерът и министър на външните работи Екатерина Захариева.
- Политически риск или необходима мярка е свалянето на ДДС? И още - за ваучерите за почивка и мерките в туризма: Говори Валери Симеонов.
- Как лекар от Бургас пребори коронавируса и се върна на работа при пациентите?
- Прецедент в шоуто „Като две капки вода“! Гостува Димитър Маринов, който отстъпи мястото си на финала.

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - Семейната изолация повиши сметките за ток с 20%
- в. Труд - Кръчмарите спечелиха срещу хляба
- в. Телеграф - ДДС за ресторантите пада на 9%, обмислят и за книгите
- в. Монитор - 9% ДДС за туризма, обмислят по-ниска ставка и за книгите.

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - Депутати и министри отново със заплати
- в. 24 часа - Екоминистерството работи от мазето заради чистачка с COVID-19
- в. Труд - Доживотни присъди за убийци на пътя
- в. Труд - Удължават мярката 60/40 след 30 юни, но променена
- в. Телеграф - 300 защитни облекла за медиците в Пловдив област от "Интръст" на Делян Пеевски
- в. Телеграф - Резултатите от матурите ясни до 15 юни
- в. Монитор - COVID-19 блокира лечението в чужбина
- в. Монитор - До 58 бона глоба за разтопения асфалт по 12 улици в Подуяне.

Водещи интервюта

- в. 24 часа - Бетина Жотева, председател на Съвета за електронни медии: СЕМ ще следи видеата онлайн, но няма да е цензор
- в. Труд - Мустафа Карадайъ, председател на ДПС: Маските падат и става зле за маскираните...
- в. Телеграф - Д-р Александър Симидчиев, пулмолог в МВР-болница: Три вълни на болни в резултат на COVID-19
- в. Монитор - Андрей Ковачев, евродепутат от ЕНП/ГЕРБ: Ще излезем от пандемията по-обединени.

Водещи анализи

- в. 24 часа - Радев заговори в кризата като юпитата, но вместо да привлече тях, отблъсна възрастните си симпатизанти
- в. Труд - Великобритания и САЩ - големите губещи
- в. Телеграф - Горещият пясък и морето нокаутират коронавируса
- в. Монитор - Нисък ДДС = повече касови бележки.

Investor.bg

✓ Инфлацията може да е единственият изход за задлъжнелите икономики

Отложеното търсене заради коронавируса и прекъсването на световни вериги на доставки могат да ускорят процеса

В началото на 70-те, когато бях новобранец, с колегите ми в Борда на Федералния резерв на САЩ анализирахме инфлацията от страна на предлагането. Глобалният икономически растеж бе отприщил скок в цените на суровините, подсилен от четирикратно поскъпване на петрола след арабско-израелската война от 1973 г. Тъй като пазарите на труда вече бяха затегнати, производителността - слаба, а регулаторните разходи в САЩ растяха, скоро последва спираловидно повишаване на заплатите. Последва стагфлационно десетилетие на двуцифрена инфлация и бавен растеж. Представянето на финансовите пазари бе ужасно, припомня си на страниците на Financial Times Стивън Роуч, преподавател в Йейлския университет.

Разбира се, това никога не може да се повтори, нали, пита Роуч. Централните банкери настояват, че инфлационните очаквания са здраво вкоренени. Филмът на ужасите от началото на 70-те върви в обратна посока. Цените на петрола се сринаха, както и тези на други суровини, а нарастващата безработица уби всяка вероятност от инфлация на заплатите. Междувременно търсенето ще остане под натиск, тъй като социалното дистанциране пречи на потребителите да пазаруват, да се хранят навън, да пътуват и да практикуват други развлекателни дейности.

Има обаче уловка. Отслабването на потреблението ще продължи само докато се появи ваксина или противовирусен препарат за Covid-19. Ако това отнеме още 12 до 18 месеца, както смятат учените, търсенето ще се натрупа както никога досега. Ако приемем, че междувременно правителствата продължават да поддържат доходите на работниците, освобождаването на това отложено търсене може да предизвика инфлационна спирала, която пазарите не очакват.

Семената за такъв резултат се посяват и от прекъсването на световните вериги на доставки. В началото на 70-те години на миналия век - въпреки периодичния натиск от глобално търгуваните суровини, инфлацията беше преди всичко местно явление, движена от вътрешните пазари на труда, националните регулаторни режими и сравнително затворените икономики, които не зависеха много от трансграничната търговия. Появата на глобални вериги за доставки промени всичко това.

Те възникнаха от японските производствени системи just-in-time от 80-те години и набраха скорост благодарение на намаляващите транспортни разходи, новите технологии и пробива в логистиката на доставките. Според оценките на МВФ почти три четвърти от увеличението на търговията между 1993 и 2013 г. се дължи на развитието на веригите за доставки. С петкратното увеличение на търговията за тези 20 години веригите задвижиха глобална икономическа експанзия.

Също толкова важно, те бяха важен източник на дезинфлация. Преди да удари Covid-19, Банката за международни разплащания изчисли, че глобалната инфлация би била с около един процентен пункт по-висока, ако не беше генерираната от веригите на доставки ефективност на световната продукция.

В това се крие инфлационният риск за посткоронавирусния свят. Като част от нарастващата реакция срещу глобализацията като цяло, и по-специално спрямо Китай, държавите заплашват да върнат своите офшорни платформи у дома. Токио задела 243 млрд. йени от рекордния си спасителен пакет на стойност 108 трлн. йени, за да помогне на японските компании да изтеглят операциите си от Китай. Лари Къдлоу, отговорник за икономическата политика при президента на САЩ Доналд Тръмп, намекна за подобни антикитайски мерки от страна на американските компании.

Връщането на производства у дома противоречи на всичко, което знаем за сравнителните предимства от Дейвид Рикардо. То може да увеличи сигурността на доставките, но ще означава и местни производители с по-високи разходи. Нещо повече, използването на веригите за доставки срещу Китай обещава да осее глобалните производствени системи с препятствия. Инфлацията няма да се върне, докато рецесията се задълбочава. Но с възстановяването един нов свят на фрагментирани, по-скъпи вериги за доставки може да промени нещата.

Растящите дефицити и дълг може да задълбочат проблема. Засега никой не се притеснява от тях заради убеждението, че лихвите ще останат на нула завинаги. Но с раздробените доставки, които са на път да повишат инфлацията, това предположение ще бъде тествано.

За задлъжнялата американска икономика ръстът на лихвите, продиктуван от инфлацията, ще забави растежа. Публичният дълг върви към 120 на сто от brutния вътрешен продукт през 2025 г. спрямо 79 на сто през 2019 г. и много над рекорда от 106 на сто след Втората световна война.

Историята сочи, че инфлацията може да е единственият изход. След Втората световна война САЩ избягват от публичните си дългове чрез рефлация. Публичният им дълг намалява с по 0,9 процентни пункта годишно от 1947 до 1957 г., докато номиналният брутен вътрешен продукт, подпомаган от ускоряването на инфлацията, се увеличава със 7 на сто годишно. Съотношението на дълга към БВП скоро след това спада до 47 на сто. Днес би имало сравнимо свиване на дълга, ако инфлацията отново достигне 5 на сто.

При нищожни лихви, неограничено количествено облекчаване и масивен дългов товар инфлацията може да бъде единственият път за САЩ и други задлъжнели западни икономики. Пазарите на акции и облигации вероятно ще се раздрусат в отговор.